

16647

A highly decorative, black and white floral border surrounds the text. It features intricate scrollwork, leaves, and a central star-like motif at the top and bottom. The border is composed of multiple layers of stylized plants and flowers, creating a rich, textured frame.

ABC

v

podobah

in besedi

za

otroke sestavil

Ivan Tomšič

V založbi

Jan. Giontini - ta v

Ljubljani.

SG: 16647

SLOVENSKI ŠOLSKI MUZEJ

knjižnica

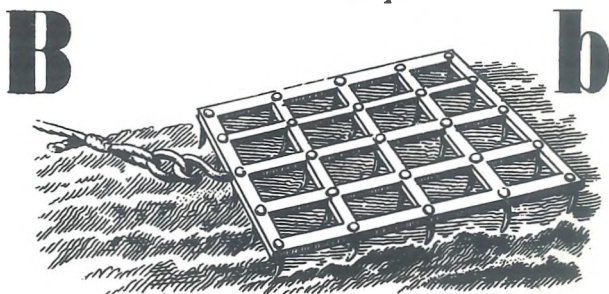
inv. št.

~~16647/a~~

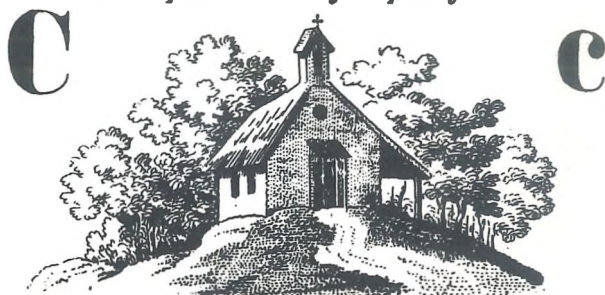
24610

Angelju se priporoči
Varoval te bo po noči.

Brano kmetič potrebuje,
Da plevel iz njiv poruže.

Na hribčku zelenem cerkvena stoji
Lepo me vabi k sebi, moliti mi veli.

Črešnje moja mati imajo,
Če sem priden mi jih dajo.

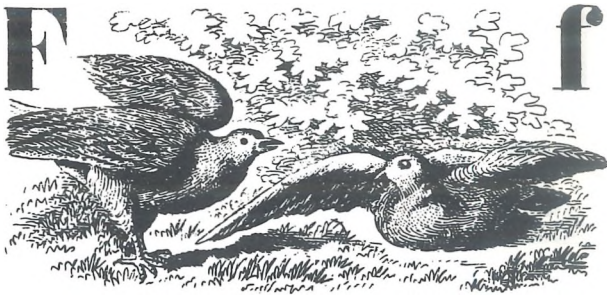

Dlež rastlinam ne škoduje,
On je v rasti pospešuje.

Ema deklica prav mala
Je lepo že brań znala

Ferfotajo prepelice
Zato imajo perutnice.

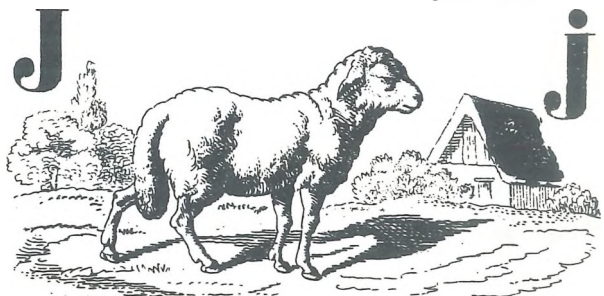
Golobček, čedna živalica,
Vsak ljubi te in rad ima.

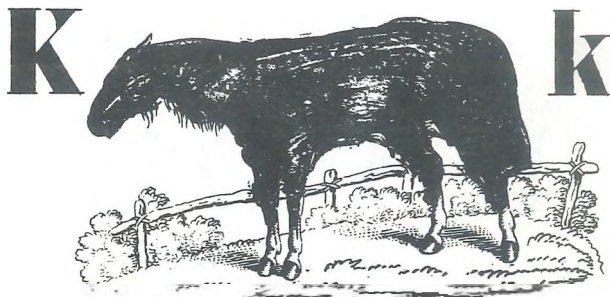
Hruške lepe in rudeče
Branjevec v žakelj meče.

V kovačnico me ne pusté,
Ker iskre kroǒ in kroǒ leté.

Jaǵnje mlado, lepo belo,
Gre po tratiči veselo.

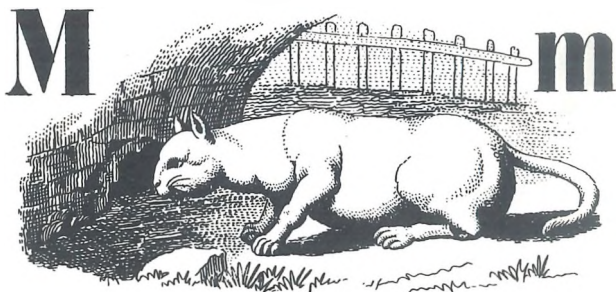

Konja oče so kupili
V mesto bomo se vozili.

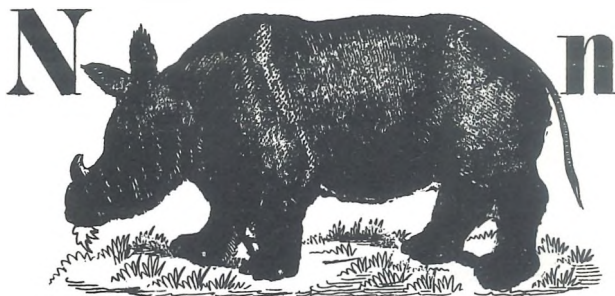

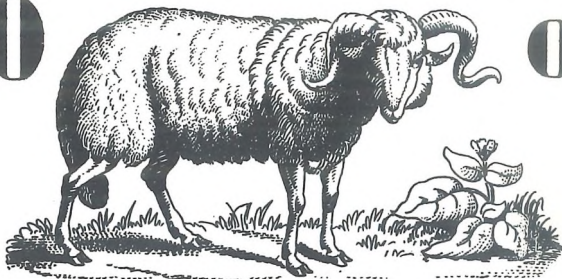
Lisica škode dost napravi
Kokoši krađe ino davi.

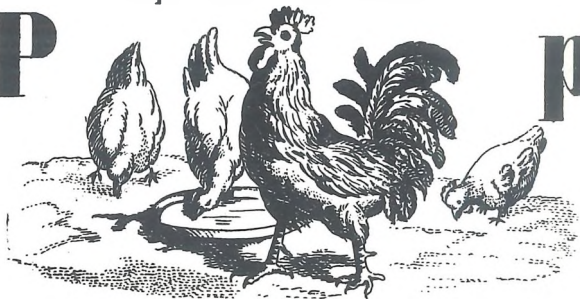
Mačka noč in dan preži
Dokler mišico dobi.

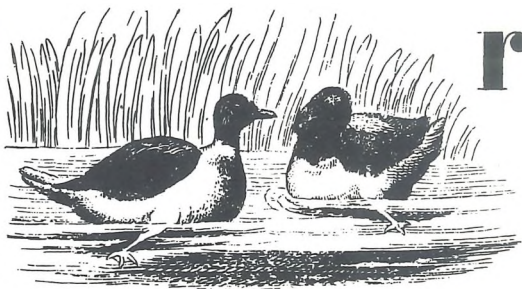
Nosorožec ta nevgnani
Ima roč, da ž njim se brani.

O**O**

Ovca daje sladko mleko
In pa volno za obleko.

P**P**

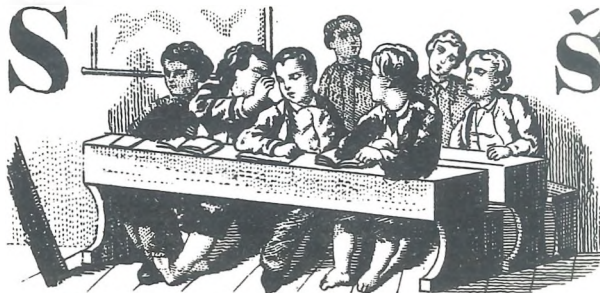
Petelinček lepo poje
Skupaj kliče putke svoje.

R**r**

Race tudi plavat' znajo
Perje in meso nam dajo.

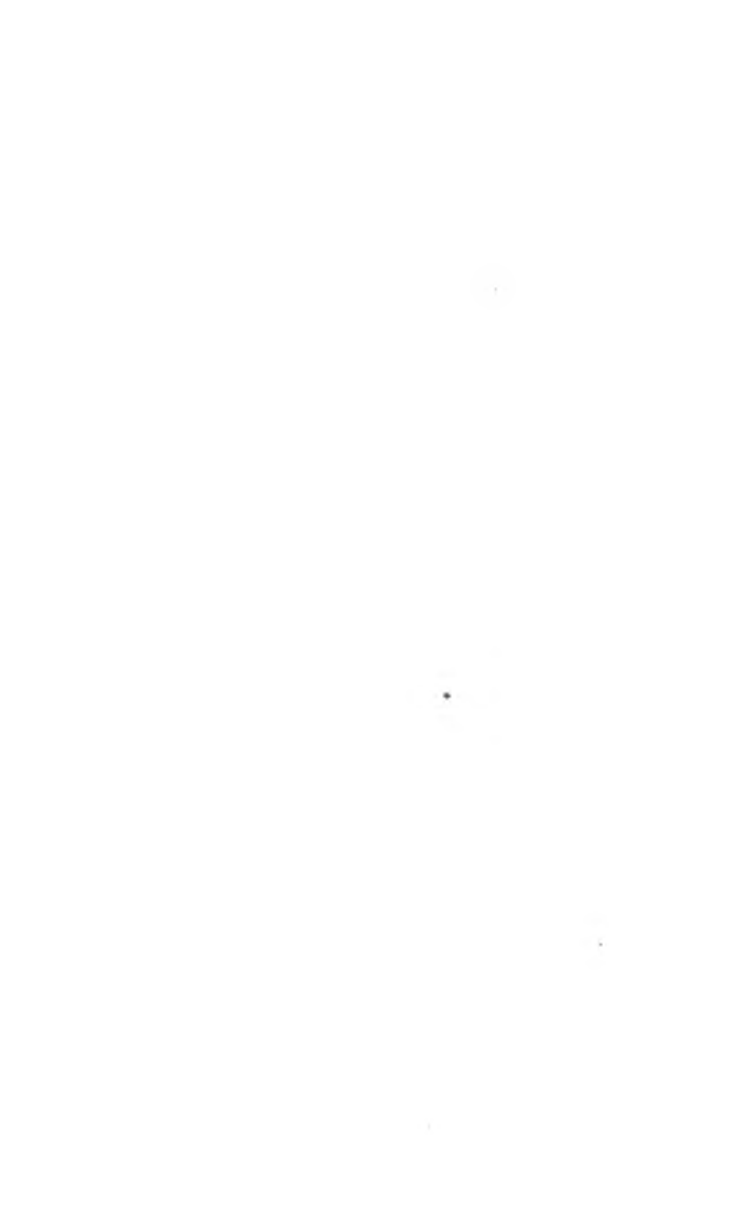
Starček slep je, težko hodi
Deček ga za roko vodi.

V šoli moraš priden biti
Če se hočeš kaj naučiti.

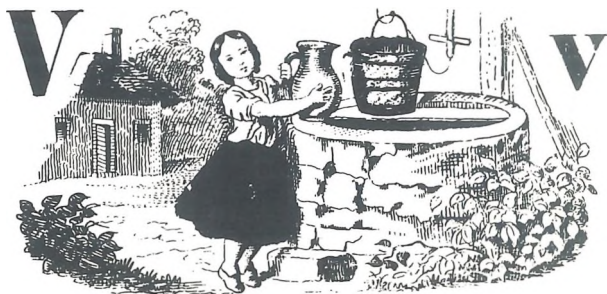

Tat se tmine ne boji
V hišo leze ko vse spi.

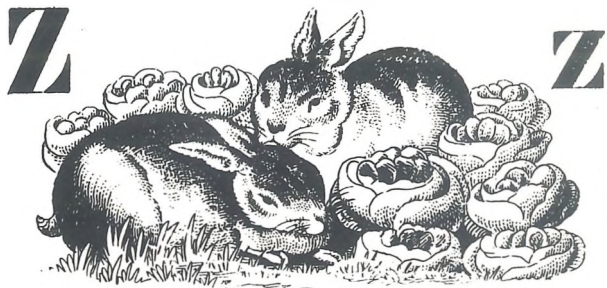

Ura dvanajst je odbila,
Daleč ni več do košila.

Če sem žejen vodo pijem
Ž njo obraz, roké si umijem.

Zajci škode dost store
Če se v zelnik zapodé.

Mala pismena.

a, b, c, č, d, e, f, g, h, i, j,
k, l, m, n, o, p, r, s, š, t, u,
v, z, ž.

Velika pismena.

A, B, C, Č, D, E, F, G, H,
I, J, K, L, M, N, O, P, R,
S, Š, T, U, V, Z, Ž.

Samoglasniki.

i, u, e, o, a,

Soglasniki.

b, c, č, d, f, g, h, j, k, l, m,
n, p, r, s, š, t, v, z, ž.

Sestavljeni soglasniki.

bl, br, cr, cv, čl, dl, dn, dr,
dv, fr, gl, gm, gn, gr, gv,
hl, hr, hv, kl, km, kn, kr,

kv, ml, mn, mr, pl, pr, pt,
 pš, sk, sl, sm, sn, sp, sr, st,
 sv, šk, šp, št, tk, tl, tr, tv,
 vl, vr, zd, zl, zm, zn, zr, zv,
 zg, žl, žv.

Vaje v branji.

1.

u-ra, ce-na, i-mé, če-lo, ne-
 bó, vo-da, fa-ra, no-ga, ju-ha,
 hi-ša, ko-la, me-so, ov-ca,
 pu-ra, pe-ro, ri-ba, ro-ka,
 re-va, se-lo, ši-lo, te-ta, ve-
 ža, vi-le, zi-ma, že-na, ža-ba.

2.

bla-go, bra-na, člo-vek, dla-
 ka, dni-na, dre-vo, dvo-ri-še,
 fra-ča, gla-va, gri-va, hra-na,
 hva-la, kla-ja, kme-tič, kra-ča,

mle-ko, mno-go, mre-na, ple-
 va, pla-ni-na, pre-pe-li-ca,
 pti-ca, pše-ni-ca, sla-ma, sna-
 ga, spo-na, sra-ka, sta-va,
 sve-ča, tka-lec, tra-va, vla-ga,
 vro-či-na, zlo, žli-ca,

3.

do-bro de-te ra-do vbo-ga,
 pri-dne-mu o-sta-ja kru-ha,
 ra-na u-ra zla-ta u-ra, le-ža
 ne bo-ga-ti člo-ve-ka, de-lo
 be-li je-lo, sna-ga bo-gu
 dra-ga, vre-me no-si svo-je
 bre-me, bo-lja pa-met, ne-go
 ža-met, ko-li-kor več se na-
 u-čiš, to-li-ko bo-lje za te.

4.

A-na, Ber-ta, Ce-ci-li-ja,

**Dra-go-tin, E-ma, Fran-ce,
Gaš-per, Hen-rik, I-da, Ja-
nez, Ka-ta-ri-na, Lu-ka, Mi-
li-ca, Ne-ža, O-to, Pa-vel,
Ro-za, Stan-ko, Ši-men, To-
maž, Ur-ban, Vil-ko, Zo-fa,
Želj-ko.**

Številke.

**1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,
17, 18, 19, 20.**

**I, II, III, IV, V, VI, VII,
VIII, IX, X, XI, XII, XIII,
XIV, XV, XVI, XVII, XVIII,
XIX, XX.**

Podučno berilo.

Angelj varh.

Jožek ni šel nikoli spat, da se ne bi bil poprej svojemu angelju varhu priporočil. Zató je pa tudi vselej prav sladko in mirno spal in večkrat se je v zlatih sanjah s svojim nebeškim prijatlom razgovarjal. Nekega dne se mu je sanjalo, da ga pelje angelj varh po lepi cvetoči livadi, na kateri je bilo mnogo najlepšega cvetja. Zeló se je čudil Jožek lepim cvetlicam, ktere si je v šopek nabiral, da ga bo podaril svoji sestrici, ki je nad cvetlicami veliko veselja imela. — „Ali imaš sestrico rad,“ ga upraša nebeški krilatec. „Oj rad, serčno rad imam svojo Milico, ki je zmiraj vesela in ima lepa rudeča ličica, da jo je le veselje gledati.“ „Je že prav, da imaš rad svojo dično Milico,“ reče angelj varh, „tudi jaz jo imam rad, ker tako lepo in pobožno moliti zna. Kedar vidva molita, jaz vselej vajine molitvice in prošnje pred stol nebeškega Očeta nosim, ki ima nad vama veliko dopadajenja, in kedar k njemu v nebesa prideta, vama bo

veliko veselja napravil. Zarad tega naj bo vajino hrepenenje vedno le po nebesih in večkrat se ozirajta v modro nebó, kjer prebiva dobri nebeški Oče“. To in še več drugega je pripovedoval v sanjah angelj varh Jožeku, naposled ga pa še za roko prime in mu kazaje proti nebesom reče :

Glej nebesa svitla jasna,
 Tam poslopja so prekrasna ;
 Greh edini je zapira,
 Blagor mu, kdor greh zatíra.
 Križ, težav ino terpljenja
 Ključ je večnega življenja.
 Ako češ v nebesa priti,
 Moraš dobro zapomniti :

Bog te vidi v vsakem kotu,
 Glej, da boš na pravem potu,
 Čednosti že mlad nabiraj
 Huda nagnjenja zatiraj.
 Imé Jezusa, Marije
 V serci naj ti vedno klije !

Kmalu nato se Jožek prebudi in pripoveduje vse svoji sestrici, kar se mu je sanjalo.

Pridna deklica.

Emma je bila komaj sedem let stara deklica, pa je znala že tako lepo in gladko brati, da jo je bilo le veselje poslušati. Njeno največe veselje so bile slikane knjižice, katerih je imela precej lepo število, in jih je za kratek čas marljivo prebiralala. V šoli je tudi na vse skerbno pazila, kar so gospod učitelj pripovedovali in nikoli ni šepetala ali celó igrala, marveč je bila lep izgled pozornosti vsem svojim verstnicam. Gospod učitelj so jo večkrat pohvalili in jo tudi včasih s kakšno podobico razveselili, nad katerimi je Emma veliko veselja imela. Pa ne le brati in pisati je znala mlada Emma, temveč tudi moliti se je pridno učila; zató so jej pa tudi teta prav zelo molitvino knjižico kupili. — Materi je pri mnogih opravilih ročno pomagala in dostikrat so jej rekli mati: „Ljuba moja hčerka! Majhena si še, pa vendar te že za marsikaj pri hiši vpotrebujem; koliko veselja mi bodeš še le naredila, ko boš večja in stareja.“

Emico posnemaj mlado

Vse te bo imelo rado.

Miloserčni deček.

Tine je bil zelo ubog in reven deček. Ker ni imel starišev, za službo je bil pa še premlad, moral je kruha prositi po hišah usmiljenih ljudi. Nekega dne zapazi, slepega starčeka, ki se je težavno ob hišah plazil boječi se mimo derdrajočih vozov in brezčutnih voznikov, ki so dostikrat gerdo nad njim upili. Tinetu se slepi mož zelo usmili, prime ga za roko in pelje do bližnje klopi, da se starček vsede in nekoliko oddahne. — „Ali nimate nobenega vodnika,“ ga upraša Tine. „..Nobenega, prav nobenega,“ „vzdihne starček „,,in komaj že čakam, da bi se me Bog usmilil in me rešil mojega nadležnega življenja, kteremu tolikanj nevarnosti preti.“ „„Ako nimate vodnika, ponudim se vam jaz,“ reče Tine, „ker sem tudi revež in nimam nikogar na tem svetu, kakor ljubega Boga v nebesih.“ „,,Oh, ljubo moje dete! Bog ti bo poplačal stoterno tvojo blago ponudbo, in ker upam, da bode usmiljeni Bog nebeški, kterega revna stvar sem tudi jaz, kmalu odperl moje oči, da gledam lepši svetove, kakor je ta, po kterem hodiva mi dva, takrat hočem prositi nebeškega Očeta, da razlije ves svoj blagoslov tudi na te, ki imaš tolikanj usmi-

ljenja do revnih in slabotnih ljudi,““ reče starček.

Tine prime s solznimi očmi slepega starčka za roko in odsihmal mu je bil zvesti vodnik ter ga je ljubil in spoštoval, kot svojega lastnega očeta.

Reveža se usmili rad
Saj je revež tud naš brat.

Naš oče v nebesih.

Očeta imam v nebesih

Otroke rad ima,

Življenje, zdravje hrano

Z nebes nam Oče da.

Otroci smo njegovi

In On je Oče naš,

Vse dobro je od njega

Preserčno ljubi nas!

Zatoraj čem ljubiti

Iz dna svoj'ga serca,

Nebeškega Očeta,

Ki dobro vse nam da.

Moliti hočem k njemu

Prositi ga darov

Gotovo me bo vslišal

Mi dal svoj blagoslov.

Oj Oče moj preljubi

Poslušaj detice,

In vzemi v znak ljubezni

Prerevno serčice.

Rad Tebi ga darujem,

Rad Tebi posvetim,

Da v Tvojem bode varstu

Ko čujem al budim.

Brana.

Brana je pri kmetiji zelo potrebno in koristno orodje. Brana zemljo drobi, rahlja in poravnava; podvleče seme in plevel poruje. Brana je tri- ali štirivoglata in je z železnimi ali lesenimi zobmi nasajena. Za brano je privezana verv, da jo poljedelec privzdigovaje trebi, sicer bi seme in perst na kupe dergnila in zavlekla. Ako brana zadosti globoko ne prime, mora se s kamenjem obtežiti. Nekatere brane imajo krive, druge zopet ravne zobove, kakor je namreč za obdelovanje zemljišč najbolj pripravno in priležno. Kedar je zemlja premokra ali pa preterda, takrat se ne sme branati. Pametni kmetovalec najbolje vé, kedaj je treba njivo z brano prevleči, da je prav in koristno.

Zastavice.

Kteri mertvi nas največ lepega učé? (Čerke.)
Kedaj so drobne hruške najboljše?

Najpred belo kot sneg, potlej zeleno kot trava,
potem rudeče kot kri, otrokom prav dobro
diši? Kaj je to? (Črešnje.)

Viši je kot smereka, a tanji kot dreta. Kdo je tó?

Zmiraj gre, a nikamor ne pride. Kaj je to? (Dež.)

(Ura.)

Soštevanka.

1	in	1	je	2
1	„	2	„	3
1	„	3	„	4
1	„	4	„	5
1	„	5	„	6
1	„	6	„	7
1	„	7	„	8
1	„	8	„	9
1	„	9	„	10
1	„	10	„	11

3	in	1	je	4
3	„	2	„	5
3	„	3	„	6
3	„	4	„	7
3	„	5	„	8
3	„	6	„	9
3	„	7	„	10
3	„	8	„	11
3	„	9	„	12
3	„	10	„	13

2	in	1	je	3
2	„	2	„	4
2	„	3	„	5
2	„	4	„	6
2	„	5	„	7
2	„	6	„	8
2	„	7	„	9
2	„	8	„	10
2	„	9	„	11
2	„	10	„	12

4	in	1	je	5
4	„	2	„	6
4	„	3	„	7
4	„	4	„	8
4	„	5	„	9
4	„	6	„	10
4	„	7	„	11
4	„	8	„	12
4	„	9	„	13
4	„	10	„	14

5	in	1	je	6
5	"	2	"	7
5	"	3	"	8
5	"	4	"	9
5	"	5	"	10
5	"	6	"	11
5	"	7	"	12
5	"	8	"	13
5	"	9	"	14
5	"	10	"	15

6	in	1	je	7
6	"	2	"	8
6	"	3	"	9
6	"	4	"	10
6	"	5	"	11
6	"	6	"	12
6	"	7	"	13
6	"	8	"	14
6	"	9	"	15
6	"	10	"	16

7	in	1	je	8
7	"	2	"	9
7	"	3	"	10
7	"	4	"	11
7	"	5	"	12
7	"	6	"	13
7	"	7	"	14
7	"	8	"	15
7	"	9	"	16
7	"	10	"	17

8	in	1	je	9
8	"	2	"	10
8	"	3	"	11
8	"	4	"	12
8	"	5	"	13
8	"	6	"	14
8	"	7	"	15
8	"	8	"	16
8	"	9	"	17
8	"	10	"	18

9	in	1	je	10
9	"	2	"	11
9	"	3	"	12
9	"	4	"	13
9	"	5	"	14
9	"	6	"	15
9	"	7	"	16
9	"	8	"	17
9	"	9	"	18
9	"	10	"	19

10	in	1	je	11
10	"	2	"	12
10	"	3	"	13
10	"	4	"	14
10	"	5	"	15
10	"	6	"	16
10	"	7	"	17
10	"	8	"	18
10	"	9	"	19
10	"	10	"	20

K

16647

811.163.6

000024610

COBISS o

ZZ

Žena sladko sadje 'ma,
Le za dnarje mi ga da.